

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 2. De prouisione Beneficiorum inferiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

119. t. canonicatus, ob absentiam, sufficeret licentia Ordinarij, vel Capituli iniusta & illicita, & sine legitima causa, ex qua non facerent fructus suos, nec tuta conscientia abesse possent, & cum licentia Ordinarij, vel Capituli possent gaudere mensibus absentiae recreationis causa concessis per Concilium, vel statuta valida, lucrando in eis fructus in absentia, nec ad eam iuste concedendam pro istis mensibus opus esset aliqua causa, nisi eorum presentia esset multum necessaria Ecclesiae.

120. Et dare huiusmodi licentiam t. videtur spectare ad Capitulum, ad quod spectat ipsorum Canonicatum provisio, quod in hac Ecclesia Abulensi vocatur capitulum capitulantium, de quo sunt Canonici, & etiam ex consuetudine Dignitates, & non ad Capitulum, cum Portionariis, nisi ubi etiam ipsi habeant votum, in huiusmodi provisionibus, ut in Ecclesia Caurien. & ita practica-
tur.

121. Quamvis si isti Canonici, essent legitime occupati, in negotiis Ecclesiae a Capitulo pleno, cum Portionariis, non esset opus licentia Capituli Canonico-
rum, cum sint legitime absentes, pro causa Ecclesiae, cum licentia Capituli, &c. sicut etiam non esset opus d. licentia, cum absentes ex aliis causis expressis in iure, vel privilegio.

122. Sed si essent habiti, pro praesentibus, pro negotiis t. fictis, seu sub falso praetextu negotiorum Ecclesiae, cum non sint legitime absentes, nec habeant licentia Capituli Canonico-
rum, videtur habere locum praedicta privatio, maxime si id fuit factum cum contradictione aliquorum.

123. Et licentia debet esse expressa, t. nec sufficit tacita, nam ubi requiritur licentia, debet esse expressa non tacita, Archid. Io. Andr. Domin. & Francus in capitulo si Abbatem in princip. de electione in 6. Lapus allegat. 86. numero 3. ubi mandos. litera D. Corsetus in singul. verbo licentia, Decius conf. 28. Tirag. in l. connubial. gloss. 7. numero 8. Auendanno in d. verb. otorgamiento, Matien. in l. 3. titul. 3. libr. 5. recopil. gloss. 1. num. 5. Paz in praxi 1. par. 1. tom. secundo tempore, num. 27. & 28. Menoch. de arbit. centur. 5. noue addita, casu 453. numer. 14. & alij citati per Thom. Sanch. de matrim. lib. 3. disput. 35. nu. 16. quamuis ipse contra teneat a n. 20.

9. 2.

De provisione Beneficiorum inferiorum.

SUMMARIA.

Restat dicere de aliorum Beneficiorum provisione ordinaria, num. 234. & in Beneficiis minoribus Ecclesiarum inferiorum collatio de iure pertinet ad solum Episcopum, etiam sine consilio Cap. salvo in reparationibus numero 235. & idem dicit Abb. de Beneficiis inferioribus Ecclesiae Cathedralis, numero 236. quae tamen sententia, dubia videtur, nec admittenda in Portionibus, & aliis Beneficiis participantibus de mensa, num. 237.

Maiores Ecclesiarum inferiorum Beneficia Episcopus de iure, cum consilio Cap. conferre debet a numero 238. ex generali tamen consuetudine Episcopi in multis Beneficiis extra Cathedrali requirunt consil. Cap.

que consuetudo valet, numero 241.

Hactenus actum est de provisione ordinaria, Prebendarum & Dignitatum t. Ecclesiarum Cathedralium, & Collegialium. Restat dicere de aliorum Beneficiorum provisione ordinaria.

In quo dicendum est, t. quod in Beneficiis minoribus Ecclesiarum inferiorum collatio de iure pertinet ad solum Episcopum, etiam sine consilio Cap. salvo iure patronatus, Abb. in d. c. cum Ecclesia Vulterrana de elect. n. 8. vers. 3. & vlt. casu, & in c. noui de his quae sunt a Prelatis n. 6. Selua de Benef. 2. p. 9. 22. 6. casu n. 17. Corraf. dicens communem de benef. 2. par. 6. q. nu. 6. Bursat. conf. 126. n. 5. l. 2. & Zechus de Benef. pensio. c. 2. vers. ordinarij etiam.

Et idem t. dicit Abbas in d. c. cum Ecclesia Vulterrana, num. 3. vers. in tertio membro, t. de Beneficiis inferioribus Ecclesiae Cathedralis, nempe quae non sunt Praebendae, seu Dignitates, scilicet, quod solus Episcopus possit illa conferre, etiam sine consensu, vel consilio Capituli, quia ista minora explicat Episcopus ex suo officio generali, &c. sequitur Gong. gl. 45. n. 38.

Quae tamen Abbatis t. sententia, dubia satis videtur ex supradictis, nec admittenda videtur in Portionibus, & aliis Beneficiis Ecclesiae Cathedralis, quae licet non sint Praeb. proprie, participant tamen de mensa capitulari, & ita quoad provisionem Portionum in Ecclesiis Hispaniae, idem solet seruari, quod in provisione praebendarum, canonicatum, & eodem modo prouidentur, & posthac Gonzalez dicit gloss. 45. numero 42. ait se inuenire, quod etiam in portionibus Ecclesiae Cathedralis, saepe Rota deciderit, quod sint inspecto iure communi. de simultanea collatione Episcopi & capit. ut fuit resolutum in vna Salamantina dimidia Portionis 29. Iun. 1590. coram comitulo, & in alia Corduben. dimidia Portionis 13. Februar. 1602. coram Dom. Sacrato, & alias pluries &c. nec placet concordia, quam tradit Gonzalez ibi n. 43. quod opinio Abbatis procedat, quando Portionarij sunt prorsus extranei a cap. Ecclesiae Cathedralis, prout de iure communi dict. vero decis. locum sibi vendicent, quando ex aliquo iure speciali sunt de gremio capituli, &c. nam, licet non sint de gremio capituli procedet d. decisiones, quia satis est in proposito, quod participant de mensa capituli, licet non de voce, & ad praedicta etiam est decis. Rotae in Hispanen. Portionis supra adducta cap. primo numero 35.

Maiores vero Ecclesiarum inferiorum Beneficia t. Episcopus de iure, cum consilio capituli conferre debet. c. noui, & cap. quanto, ubi Abb. n. 2. de his quae sunt a Prelatis idem Abb. in d. cap. cum Ecclesia Vulterrana n. 3. vers. 3. & vlt. casu, Selua, Corraf. & Zechus sup. & sic est intelligendus, Rochus de iure patr. verb. competens, n. 65. & Duaren. de Benef. l. 3. cap. 4. ubi ait, quod in Beneficiis, quae nomine collegij non censentur esset Episcopus, sed in hac collatione cleri collegijque consensus, siue consilium requiritur, c. noui, cap. quanto de his, quae sunt a Prelatis quem sequitur Quintanaduennas, l. 1. Ecclesiasticum cap. quinto numer. 4. in fin.

Quamvis in Rectoriis maioribus consensum t. capituli requirat Bursatus d. conf. 226. n. 45. lib. 2. Ex generali tamen consuetudine t. Episcopi in nullis Beneficiis extra Cathedrali Ecclesiam sibi requirunt consilium capituli, quae consuetudo valet, ut in c. 3. de consuetudine in 6. & ibi Dd. Abb. in d. c. noui, n. 5. &

Lamber. de iure patr. 3. p. 2. l. 9. l. 1. art. 4. qui dicit, quod sine dubio hæc consuetudo hodie inoleuit per totum orbem, & quod possumus dicere ut, de his, quæ sunt à Prælati, sine consensu Capituli recessisse ab aula, quia Episcopi hodie omnia expediunt sine Capituli consensu.

§.

De aliquibus dubiis de ordinario collatore.

S V M M A R I A.

DE Ordinario collatore examinanda veniunt aliqua dubia n. 242.

An Episcopus, seu alius Prælatus electus, & confirmatus possit conferre, administrare, & exercere, quæ sunt iurisdictionis ante installationem, vel inductionem in possessionem, a n. 243. referuntur sententia Doct. & resolutur attento iure communi tenendam esse 1. sententiam communiter receptam, quod possit, nisi alius sit in poss. hodie vero ex extran. iniuncta de elect. Episcopos & alios Prælatos, in curia promotos etiã literis expeditis non posse conferre, nec administrare ante illarum ostensionem, & presentationem factam Cap. & ponitur decis. Rota.

Etiã seclusa d. extranag. videtur iuri, & rationi satis conformes non posse Episcopum ingerere se administrationi, nisi ostensis & presentatis literis Cap. de cuius præiudicio agitur, & de tollenda ei administratione à qua antea non teneretur desistere numero 254. & seq.

Illà communis sententia limitatur, nisi sit consuetudo, quod Prælatus non administrat ante installationem seu inductionem in possess. quia tunc non poterit antea administrare, quam consuetudinem esse negari nõ potest, non solum in Hispania, sed etiam in aliis paribus, & ita in causa Burgen. fuit denegata remissoria ad probandam consuetudinem contrariam, ut in decis. posita à n. 257.

Stante d. consuetudine, quæ est satis rationabilis, non videtur posse administrare, nec conferre promotum, etiam si sit Cardinalis ante adeptam possessionem, quicquid sit de illo, an Cardinales ligentur dispositione d. extranag. iniuncta, de quo remissive, & etiam de ea, n. 262.

An Episcopus cui datus est coadiutor possit beneficia conferre, &c. a n. 295. resolutur quod Episcopus cui ob senectutem, aut ægritudinem datus est coadiutor, conferre libere Beneficia, & non coadiutor, quamvis secus sit in visitatore, seu administratore Ecclesie vacantis dato à Papa, coadiutor vero datus dementi seu mente capto possit conferre, &c.

An valeat collatio Beneficiorum facta per Episcopum seu Prælatum putatum, qui se gerit pro Prælato, sed ex aliquo defectu non est verus Prælatus, &c. n. 276. conclusio quod valeat collatio per eum facta ratione publici officij sicut, & alia gesta per eum ex l. Barbarius n. 277.

Limitatum 1. d. concl. ut non procedat, ubi aliquis est intrusus in Dignitate, seu Beneficio reservato, ratione cuius competit ius conferendi, nam tunc, licet conferat ratione publici officij, & Dignitatis, non valet collatio propter decretum irritans in reservatione positum numero 278. Quamvis contra teneat Agidius, cuius decisio posset procedere in aliis iurisdictionibus

non in collatione Beneficiorum, &c. n. 279. & seq.

Secundo limitatur, quod ad hoc ut valeat collatio, & alia gesta per illum non sufficit communis error, cum possit, sed simul etiam requiritur auctoritas superioris, & tit. ab eo collatus, quamvis invalidus ex aliquo vitio, seu defectu occulto. n. 281. quamvis Bart. & alij teneant sufficere communem errorem cum possit, officio. n. 282. & lex 1. C. de testam. loquitur in actu testis, qui de sui natura non desiderat auctoritatem superioris, n. 283.

Requiritur ut, non à quocunque superiore collatus, sed à legitimo superiore habente alias potestatem illum conferendi numero 284. & seq. ubi ponitur decis. Rota.

Quando est vitium, seu defectus non in materia id est in persona electi, seu prouti, sed in forma communi, error nihil operatur, nec valent gesta per illum, quia est defectus in fundamento, & radice, & deficiente forma, quæ dat esse rei, deficit tit. a n. 286. & explicatur quod dicunt aliqui auctores. Sed id patitur difficultate ex tribus rationibus adductis, ex quibus probabile videtur valere gesta per eum, qui habet tit. à Superiore, licet nullum ex defectu forme, &c. a numero 290.

Explicatur lex ad varios, C. de numerariis, & actuariis l. 12. a n. 295.

Quando per decennium quis se gerit pro habili, seuicali, non requiritur alius tit. n. 298. nam ex possessione decennali præsumitur ut. n. 299. & seq. ubi ponitur resolutio Rota, sed id intelligitur, quando non constat de contrario, nempe de defectu tit. nec ius resistit, nam tunc ex decennali possessione non præsumitur tit. etiam coloratus n. 301. & 302. & l. Barbarius non habet locum, quando ius resistit numero 303. & procedit in errore circa factum, non circa ius. numero 304.

Coniungitur sententia aliquorum, quod quando est opinio probabilis, quod quis est legitimus minister, & habet iurisdictionem, licet illa in re non sit vera, valent gesta per illum, ex leg. Barbarius, nam hic non est error circa fructum, sed circa ius, nec est error communis populi, sed error sapientium, & deficit etiam auctoritas Superioris, nisi dicatur, quod dubium servit de tit. & ad communem errorem huius actus sufficit. a n. 305.

Ad effectum l. Barbarius sufficit tit. coloratus, qui sufficeret ad effectum restitutionis in spolio Beneficij, & sic gesta per proutum ab inferiori, cui ius commune resistit, qui tamen erat in quasi possessione conferendi, valebunt, cum illa quasi possessio etiam semiplene probata sufficeret pro colore tit. in spolio n. 308.

Valerent etiã gesta per proutum à Vicario, quando collatio est adimiculata cum aliqua probatione potestatis Vicarii, nam tunc tribuit titulum coloratum. n. 309.

Tercio limitatur d. concl. ut non valeat collatio, nec alia gesta in favorem scientium impedimentum n. 310. Quamvis alij teneant merito iure valere, esse tamen retractanda, numero 311. quæ limitatio intelligitur, quando scienti potest imputari culpa in aduendo illum indicem, seu Prælatum, quem scit non esse vere talem. Secus, quando non est, quod impuretur illi, &c. numero 312. nec procedit hodie, quando impedimentum est excommunicationis non denunciata, seu notoria. n. 313.

Quarto limitatur, ut non procedat in collatione seu electione & aliis, quæ geruntur iure privato, seu ratione